

TELEVĪZIJAS
PROGRAMMA

30. septembris —
6. oktobris

Samazināsies
sociālās
iemaksas

2. lappusē

Uz skolu
ar velosipēdu

9. lappusē

Vērtīgais
ķirbis

11. lappusē

Bērnu drošībai Riebiņu novadā — Šveices atbalsts

● Šveices vēstnieks Latvijā Markuss Niklauss Pauls Dutlijs Riebiņu vidusskolā bērniem tautēja, ko viņi zina par ugunsdrošības pasākumiem, un jutās apmierināts ar saņemtajām atbildēm.

Riebiņu vidusskolā un Riebiņu novada pirmsskolas izglītības iestādē «Sprīdītis» trešdien ekspluatācijā tika nodotas jaunierīkotās ugunsdrošības sistēmas, kas iekārtotas ar Šveices finansiālu atbalstu. Lai novērtētu paveikto, Riebiņos ieradās Šveices vēstnieks Latvijā Markuss Niklauss Pauls Dutlijs.

Vienlaikus ar Šveices vēstnieku trešdien Riebiņu novadā ieradās Valsts reģionālās attīstības aģentūras (VRAA) direktores vietniece Sandra Čakule, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) Attīstības instrumentu departamenta direktora vietniece Ināra Buda. Ciemiņi apmeklēja novada domi, kur tikās ar pašvaldības vadību, bet pēc tam novada domes priekšsēdētāja vietnieka Pētera Rožinska un izpilddirektora Āra Elsta pavadībā devās uz bērnu darzu «Sprīdītis», lai aplūkotu paveikto ugunsdro-

šības sistēmas uzstādīšanā. Vizītes tālākā gaitā Šveices vēstnieks, VARAM, VRAA un Riebiņu novada pašvaldības pārstāvji ieradās Riebiņu vidusskolā. Tika apskatīta skolas internētā uzstādītā automātiskā uguns aizsardzības sistēma un nodemonstrēta tās darbība ugunsgrēka gadījumā.

Abu izglītības iestāžu ugunsdrošības sistēmu uzlabojumi izmaksājuši gandrīz 7530 latus. Lielākā daļa izmaksu segtas no Latvijas — Šveices sadarbības programmas līdzekļiem, bet līdzfinansējumu desmit procentu apmērā nodrošināja pašvaldība. Kā savā uzrunā uzsvēra vēstnieks Markuss Niklauss Pauls Dutlijs, Šveice šo palīdzību Latvijas skolām varēja sniegt, pateicoties tam, ka veiksmīgi noritēja iepriekšējais projekts — autobusu skolēnu pārvadīšanai iepirkums un dāvinājums skolām. Šajā projektā ietaupītais finansējums izmantots ugunsdrošības sistēmu ierīkošanai izglītības iestādēs.

Turpinājums 11. lappusē.

● Šī plāksnīte, ko vēstnieks nodeva Riebiņu vidusskolai, turpmāk liecinās par Šveices finansiālo ieguldījumu izglītības iestādes ugunsdrošībā. Foto: A.Šņepsts

ZIŅAS

Livānos nedēļas nogalē sāks kurināt

Nemot vērā laika prognozi turpmākajam periodam, kas nesola gaisa temperatūras paaugstināšanos, bet gluži otrādi — pat slapju sniegu, Livānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods izdevīs rīkojumu "Par apkures uzsākšanu", informē Livānu novada domes sabiedrisko attiecību un ārējo sakaru daļa.

Siltums Livānu novada iedzīvotāju dzīvokļos tiks pieslēgts šīs nedēļas nogalē, sākot no 27. septembra. Objektu pieslēgšana centralizētajai apkures sistēmai notiks pakāpeniski. Savukārt skolās un bērnu daržos siltums būs pirmdien, 30. septembrī.

Iedzīvotāji ziņo, ka dzīvokļos jūtams mitrums un īpaši pirmo stāvu mitekļi ir drēgni, tāpēc cilvēki sildās ar elektriskajiem sildītājiem, kas nebūt nav lēts prieks. Pieaug arī iedzīvotāju saslimšana ar augšējo elpceļu slimībām. Tuvākajās dienās netiek prognozēta āra gaisa temperatūras paaugstināšanās, meteorologi prognozē slapju sniegu, tāpēc pašvaldība izdevusi rīkojumu savlaicīgi sākt apkures sezonu.

Savukārt pašvaldības SIA „Livānu siltums” valdes priekšsēdētājs Valērijs Priluckis informē, ka apkures tarifs Livānu pilsētā šogad saglabāsies līdzšinējais — 37,90 lati par megavatstundu, kas ir viens no zemākajiem Latvijā. Apkurei SIA „Livānu siltums” izmanto vietējo kurināmo — šķeldu, savukārt ziemas aukstajos mēnešos papildus apkurei tiek izmantota arī gāze.

Latvija no KLP budžeta saņems par 58% vairāk

23. septembra vakarā Briselē veiksmīgi noslēdzās sarunas par Kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) reformu. Eiropas Komisijas, Eiropas Parlamenta un Eiropas Savienības Padomes pārstāvji vienojās par tām reformas detaļām, kuras līdz šim nebija atrisinātas. Tas ļaus EP Lauksaimniecības komitejas deputātiem jau nākamā pirmdien balsot par vienošanās tekstu, ar ko noslēgsies darbs pie KLP reformas, kurš ilgst jau vairākus gadus. Latvijas pārstāve EP Lauksaimniecības komitejā Sandra Kalniete uzskata, ka šī ir Latvijai viena no svarīgākajām vienošanām, jo reformas rezultātā Eiropas lauksaimniecības politika kļūst taisnīgāka, mazinās negodīgo konkurenci un zemniekiem viesīs skaidrību par iespējām saņemt atbalstu turpmākajos gados, ziņo Parlamentārais asistents Mārtiņš Spravņiks no Briseles.

Sandra Kalniete: "Šobrīd vēl precīzi līdz santīmam nav iespējams aprēķināt, cik daudz līdzekļu no KLP budžeta nākamajos 7 gados ienāks Latvijā. Esošā informācija ļauj paredzēt, ka lauksaimniecībai un lauku attīstībai saņemsim apmēram 2,7 miljardus eiro. Tas ir par miljardu jeb 58% vairāk kā iepriekšējo 7 gadu laikā. Panākta vienošanās, ka Latvija un citas valstis, kurām ir zemākie tiešie maksājumi, varēs pārdalīt 25% no lauku attīstībai atvēlētajiem līdzekļiem, lai paaugstinātu tiešos maksājumus. Arī tas dod iespēju padarīt mūsu zemniekus konkurētspējīgākus." Deputāte uzskata, ka panāktās vienošanās ir kompromiss starp daudzajām dalībvalstu interesēm, kuras sadūrušās procesa laikā. Visas tās pretrunas bija jautājumos, kas saistīti ar tiešo maksājumu taisnīgāku pārdali, līdzsvaru starp lauksaimniecisko ražošanu un obligātajiem zaļajiem pasākumiem, tirgus stabilizācijas mehānismiem krīzes apstākļos un atbalsta programmām īpašām sociālajām grupām kā jaunajiem zemniekiem, mazajiem un vidējiem zemniekiem vai sievietēm lauksaimniecībā. Kalniete uzskata, ka KLP reforma ir īpaši izdevīga Latvijas zemniekiem, kuriem atbalsts pieaugs, kamēr citu valstu zemniekiem tas samazināsies. "Ir jāsaprot, ka tiešais atbalsts zemniekiem Eiropā samazināsies arī turpmāk. Latvijas zemnieki ir pierādījuši, ka pat ar pieticīgu atbalstu spēj veiksmīgi strādāt brīvā tirgū, kamēr citu valstu pārstāvjiem ar to būs problēmas. Tieši tāpēc es uzskatu, ka lauksaimniecība kļūs par vēl svarīgāku Latvijas tautsaimniecības nozari un tas attīstīs Latvijas reģionus," saka Kalniete.

NACIONĀLĀS ZINĀS

Gaidāmas ievērojamas izmaiņas ikmēneša rēķinā

Plānots, ka no nākamā gada 1. aprīļa Latvijā pilnībā liberalizēs elektrības tirgu. Par trīs būtiskākajām izmaiņām, ar ko māsaimniecībām pēc pusgada jārēķinās, portāls TVNET izvaicāja Ekonomikas ministrijas valsts sekretāru Juri Pūci. Viņš apstiprināja, ka gaidāmas ikmēneša rēķinu izmaiņas.

«**Pirmkārt**, māsaimniecībām būs iespējas izvēlēties starp vairākiem elektrības tirgotājiem. Visdrīzāk, elektrības tirgotāji arī vērsīsies pie māsaimniecībām ar saviem piedāvājumiem. Būs dažādi tarifu plāni, no kuriem katrs varēs izvēlēties optimālāko savai situācijai. **Otrkārt**, izmaiņas vedina un arī es aicinātu patērētājus labāk iepazīt savus patēriņa paradumus. Būs tarifu plāni, kas būs izdevīgāki vieniem patēriņa paradumiem, bet būs arī tādi, kas būs izdevīgāki citiem patēriņa paradumiem. Piemēram, ja cilvēks izvēlas tarifu plānu, kurā lētāka elektrība ir vēlu vakaros, naktīs un agri no rīta, viņš šajā laikā varētu darbināt veļasmašīnu, traukumašīnu un daļu citu ierīču. Tādā gadījumā veļu mazgāt izdevīgāk būs naktīs. Tāpat varētu būt tarifu plāni, kas piedāvās lētākas elektrības cenas nedēļas nogalēs. Tādā gadījumā jaudīgākās elektroierīces varētu lietot šajā laikā, nevis darba dienu vakaros, kad elektrība varētu būt dārgāka. Jebkurā gadījumā cilvēkam jāemēģina sāprast savi patēriņa paradumi. Atbilstoši tiem jāizvēlas izdevīgākais variants. **Treškārt**, līdz ar elektrības tirgus atvēršanu patērētājiem jārēķinās ar elektrības cenu pieaugumu, jo obligātā iepirkumu komponente (OIK), kas ir daļa no tarifa un ir maksa par subsidēto enerģiju, no nākamā gada 1. aprīļa būs pilnībā iekļauta elektrības cenā. Tas var sadārdzināt cenu.» Salīdzinot ar pašreizējo pamata tarifu, **plānotais pieaugums būs 6-7% jeb 0,7 santīmi par kWh, sasniedzot 11,3 santīmus par kWh.**

Laulību reģistrēšana būs par pusi dārgāka

Valsts nodeva par laulību reģistrāciju turpmāk būs 9,84 lati jeb 14 eiro līdzšinējo piecu latu vietā, paredz grozījumi «Noteikumos par civilstāvokļa aktu reģistrācijas valsts nodevu». Kā pamato izmaiņu autori, valsts nodevu likmes par civilstāvokļa aktu reģistrāciju nav pārskatītas kopš 1995. gada, bet tagad tās tiek palielinātas, vienlaicīgi palielinot to personu loku, kas tiek atbrīvotas no nodevas samaksas. Par laulību reģistrāciju valsts nodeva būs 9,84 lati, par civilstāvokļa akta reģistrāciju ieraksta aktualizēšanu vai atjaunošanu – 4,92 lati (7 eiro), atkārtota civilstāvokļa akta reģistrācijas apliecības izsniegšanu – 4,92 lati (7 eiro). Izmaiņu autori taisnojas, ka gadījumu skaits, kad tiks iekasēta valsts nodeva, ir neliels.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307057, mob. tālr. 29410288 (redaktorei), 65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

žurnālistiem – 65307058, mob. t. 22079178.

Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

Mūsu laime ir kā tikls ūdenī: velkot tas izplešas, bet, kad izvelc ārā, — nav nekā.

L. Tolstojs

Pašvaldības saņems mērķdotācijas pedagogu darba samaksai

Mērķdotācijas pašvaldībām — pašvaldību pamata un vispārējās vidējās izglītības iestāžu, pašvaldību speciālās izglītības iestāžu, pašvaldību profesionālās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām

No 2013. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 30. novembrim

Novadi	Kopā, Ls	tajā skaitā no 2013. gada 1. septembra līdz 30. novembrim		
		3. kvalitātes pakāpe	4. kvalitātes pakāpe	5. kvalitātes pakāpe
Aglonas novads	230 179	2118	1845	0
Līvānu novads	990 082	9807	4560	2004
Preiļu novads	945 695	5079	7167	681
Riebiņu novads	386 999	3246	3288	0
Vārkavas novads	140 458	1062	120	0

Valdība otrdien, 24. septembrī, apstiprināja Izglītības un zinātnes ministrijas sagatavoto rīkojuma projektu, kas nosaka mērķdotāciju sadali pedagogu darba samaksai pašvaldībām – pašvaldību izglītības iestādēm septembrim – novembrim atbilstoši skolēnu skaitam un likmju skaitam 2013. gada 2. septembrī.

Mērķdotācijas aprēķinu IZM veic, pamatojoties uz pašvaldību ievadīto un apstiprināto informāciju Valsts izglītības informācijas sistēmā – skolēnu skaitu izglītības pakāpē attiecīgajā teritorijā un izglītības iestādē īstenotajām mācību programmām uz 2013. gada 2. septembrī. Mērķdotāciju sadale tiek veikta saskaņā ar 2009. gada 22. decembra Ministru kabineta noteikumiem nr. 1616 "Kārtība, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju pašvaldību izglītības iestādēm bērnu no piecu gadu vecuma izglītošanā nodarbināto pirmsskolas izglītības pedagogu darba samaksai un pašvaldību vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai".

Kopējais skolēnu skaits pašvaldību padotībā esošajās izglītības iestādēs uz

2013. gada 2. septembrī ir 248 113 bērni. Salīdzinot ar bērnu skaitu iepriekšējā mācību gada sākumā, kopējais skaits šogad samazinājies par 2158 izglītojamajiem jeb 1%. Skolēnu skaits 1.-12. klasēs sarucis par 3086 jeb 1%, bet piecgadīgo un sešgadīgo bērnu skaits palielinājies par 1077 jeb 3%.

Izglītības un zinātnes ministrija kopā ar sociālajiem un sadarbības partneriem – Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrību, Latvijas izglītības vadītāju asociāciju, Latvijas Pašvaldību savienību un Latvijas Lielo pilsētu asociāciju, ir vienojušies un valdība apstiprinājusi grozījumus valsts mērķdotācijas aprēķināšanā pedagogu atalgojumam un pedagogu darba samaksas noteikumos.

Sākot ar šā gada 1. septembri, pedagogi ar 3. kvalitātes pakāpi, kas iegūta Eiropas Sociālā fonda projekta "Pedagoga konkurētspējas veicināšana izglītības sistēmas optimizācijas apstākļos" ietvaros, saņems piemaksu 8% apmērā no pamata mēneša algas likmes. Savukārt pedagogi, kas projekta laikā ieguva 4. un 5. kvalitātes pakāpi, saņems piemaksu attiecīgi 20% un 25% apmērā no pamata mēneša algas likmes. Sākot ar jauno mācību gadu, tiek palie-

lināts koeficients 1.-4. klases skolēniem, tā atbalstot vismaz 228 mazās skolas, pamata izglītības iestādēs, kur nepietiekamā skolēnu skaita dēļ nav iespējams ievērot noteikto skolēnu un pedagogu attiecību. Pamatizglītības iestādēs, kur skolēnu skaits ir 100 un mazāks, koeficients tiks mainīts no 0,75 uz 1.

No šā gada 1. septembra mainīta arī skolēnu un pedagogiskās likmes attiecība republikas pilsētās 1:10,35, bet novados 1:8,12. Vienlaikus tiek atbalstīti pedagogi, kuri strādā speciālajās skolās un iekļaujošās izglītības programmas – no 1. septembra ir paaugstināts programmu koeficients speciālajās izglītības programmās no 1,6 uz 1,84 un speciālajās skolās (bez internātiem) no 1,6 uz 1,8, atbalstot pedagogus, kuri strādā ar bērniem ar īpašām vajadzībām, tajā skaitā iekļaujošās izglītības programmās.

Ar valdībā apstiprināto MK rīkojuma projektu "Par mērķdotāciju sadalījumu pašvaldībām – pašvaldību izglītības iestādēm" var iepazīties MK mājaslapā:

I. Stūpniece,
Izglītības un zinātnes ministrijas
Komunikācijas un dokumentu
pārvaldības nodaļas
vadītāja vietniece

No 2014. gada 1. janvāra būs mazākas sociālās iemaksas

No 2014. gada 1. janvāra valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu likme vispārējā gadījumā būs 34,09%, no kuriem 23,59% maksās darba devējs, 10,5% – darbinieks. Tas nozīmē, ka gan darba devējam, gan darbiniekam būs jāveic mazākas sociālās apdrošināšanas iemaksas nekā 2013. gadā, informē Labklājības ministrija (LM).

LM uzsver, ka apdrošināšanas likmes samazinājums neietekmēs pensijas apmēru, jo kopējā iemaksu likme vecuma pensijas kapitālam ir noteikta 20%, kuru sadala starp 1. un 2. pensiju līmeni. Proti, 2013. un 2014. gadā iemaksu likme 1. līmeņa pensiju kapitālam ir 16%, 2. pensiju līmenī likme ir 4%, 2015. gadā attiecīgi 15% un 5%, bet no 2016. gada – 14% un 6%. Šī likme netiek mainīta. Apdrošināšanas likmes samazinājumam nav ietekmes uz pensiju, pabalstu vai atlīdzību apmēriem, bet tikai un vienīgi uz speciālā budžeta ieņēmumu daļu, t.i. ieņēmumu attiecīgi būs mazāk nekā plānots pirms likmes samazinājuma.

Vienlaikus noteikts, ka valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas par

valdes locekli, kurš bez atlīdzības veic pienākumus kapitālsabiedrībā, būs jāveic no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas. Tas būs jādarā gadījumos, ja kapitālsabiedrības apgrozījums iepriekšējā gadā bijis lielāks par 7000 euro un attiecīgajos mēnešos nebija neviena darba ņēmēja vai apdrošināšanas iemaksu objekts bija mazāks par minimālo mēneša darba algu.

Iepriekšminēto paredz grozījumi likumā *Par valsts sociālo apdrošināšanu*, kas 24. septembrī, apstiprināti valdībā. Tie vēl jāpieņem Saeimā.

Atgādinām, ka likums *Par valsts sociālo apdrošināšanu* paredz, ka komercsabiedrības valdes locekļi, kuriem atlīdzība ir noteikta, ir pakļauti obligātajai sociālajai apdrošināšanai kā darba ņēmēji. Ja komercsabiedrības valdes loceklim nav noteikta atlīdzība, valdes locekļi nav pakļauti valsts sociālajai apdrošināšanai un nav tiesīgs saņemt sociālās apdrošināšanas pakalpojumus (piemēram, slimības pabalstu, valsts pensiju u.c.).

Pēc Valsts ieņēmumu dienesta infor-

mācijas Latvijā 2011. gadā ir konstatētas 4967 kapitālsabiedrības, kuru 2011. gada neto apgrozījums ir lielāks par 100 latiem. To iesniegtajos ziņojumos par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām no darba ņēmēju darba ienākumiem, iedzīvotāju ienākuma nodokli un uzņēmējdarbības riska valsts nodevu pārskata mēnesi par 2011. gadu nav deklarētas sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un mikrouzņēmumu deklarācijās nav darbinieku ar ienākumiem.

Sociālā apdrošināšana ir pasākumu kopums, ko organizē valsts, lai apdrošinātu strādājošos vai viņu apgādībā esošo personu risku zaudēt darba ienākumu sakarā ar slimību, invaliditāti, maternitāti, bezdarbu, vecumu, nelaimes gadījumu darbā vai saslimšanu ar arodslimību, bērna kopšanu, kā arī papildu izdevumiem sakarā ar sociāli apdrošinātās personas vai tās apgādībā esošās personas nāvi.

2013. gadā sociālās apdrošināšanas likme ir 35,09%, no tiem 24,09% maksā darba devējs, 11% – darbinieks.

Lappusi sagatavoja T.Elste

Aglonā nākotnē vēlas veidot integrētu vispārīglītojošo un profesionālo izglītību

Laikā no 2016. līdz 2020. gadam Aglonas novada Jaunaglonā darbu uzsāks pašvaldības padotībā esoša un no valsts budžeta finansēta mācību iestāde, kas, saglabājot internātvidusskolas statusu, realizēs integrētas vispārīglītojošās un Latgales reģionam un Aglonas novadam nepieciešamās profesionālās izglītības programmas.

Kā informē Aglonas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Zane Ločmele, tāda ir pašvaldības izstrādātā vizija par profesionālās izglītības nākotni novadā. Lai sagatavotu atbildi Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijai un paustu viedokli par novadā esošās profesionālās izglītības iestādes turpmāko darbību un attīstību, augusta beigās Aglonas novada domes deputāti izveidoja darba grupu 11 cilvēku sastāvā. Nākotnes redzējumu un Viduslatgales profesionālās vidusskolas izglītības programmu īstenošanas vietas «Jaunaglonā» iespējas izvērtēja Aglonas novada domes, Aglonas internātvidusskolas un Viduslatgales profesionālās vidusskolas pārstāvji.

Aglonas internātvidusskolas direktors **Didzis Vanags** pastāstīja, ka 10. septembrī darba grupas locekļi apmeklēja Kokneses novadu, kur iepazinās ar Vecbebru profesionālās vidusskolas un Bebru internātvidusskolas pieredzi apvienošanas projekta īstenošanā. «Vēljamies ko vairāk uzzināt par normatīvo bāzi jauna veida izglītības iestādes veidošanā, jo Koknesē līdzīgs projekts sācies jau pirms vairākiem gadiem,» teica direktors. «Šo to jaunu uzzinājām, tomēr ne viss koknesiešiem iet raiti. No 1. novembra projektam jābūt īstenotam, bet patiesībā tur zem viena jumta būs divas skolas, pagaidām katra ar savu finansējumu. Būtībā doma par to, ka mazās profesionālās skolas nonāktu pašvaldību pārziņā, ir laba, jo uz vietas labāk redzams, ko jauniešiem mācīt, kādas profesijas laukos nepieciešamas.»

«Lieta ir nopietna,» saka Aglonas novada domes priekšsēdētāja **Helēna Streike**. «Mums ir jādomā gan par darba vietu saglabāšanu lauku izglītības iestādēs, gan par jaunu speciālistu sagatavošanu tautsaimniecībai. Latgalei, ja gribam, lai tā nepaliktu tukša un pamesta, tas ir svarīgi. Esam sazinājušies un jautājumu pārrunājuši arī ar citām pašvaldībām, piemēram, Dagdas novadu, jo arī tur ir Viduslatgales profesionālās vidusskolas izglītības programmu īstenošanas vieta, un nevēlamies, lai mūsu skolā piedāvātās apgūstamās specialitātes pārklātos ar to, ko piedāvā Dagda.»

Cik zinu, pašlaik gan Izglītības un zinātnes ministrijā, gan Ministru kabinetā strādā pie grozījumiem Izglītības likumā. Noprotams, ka nākotne būs tā sauktajām amatu vidusskolām. Pašlaik valstī ir sarazots pārpārēm ekonomistu, juristu un citu speciālistu ar augstāko izglītību, bet trūkst vienkāršu, tomēr ļoti nepieciešamu amatu meistaru, profesionālu daudzās tautsaimniecības jomās. Liela daļa spējīgāko jauniešu ir aizbraukuši uz pilsētām vai pametuši valsti. Beidzot valdības līmenī nākusi apskaidrība, ka jāpievēršas jauniešu profesionālajai izglītīšanai. Ja, beidzot vidusskolu, viņiem ir apgūts labs amats, tālāk var izvēlēties — stādāt vai arī turpināt izglīties augstskolā.

Mūsu gadījumā vizija par profesionālās izglītības nākotni var sasniegt lielisku rezultātu, jo varam apvienot labāko no abām skolām, tajā skaitā arī profesionālus pedagogus. Negrasāms steigties — kad būs finansējums, tad arī pārņemsim skolu. Ilūkstē šajā ziņā ir negatīvs piemērs, jo pašvaldība pārņēma skolu bez finansējuma. Kas attiecas uz pašvaldības ieguldījumu, saimnieciskās lietas jau tagad lielā mērā ir uz mūsu pleciem, piemēram, attīrīšanas iekārtas un ūdenssaimniecība Jaunaglonā, kas tiks atjaunota, balstoties uz pašvaldības izstrādātu un īstenotu projektu.

Tā bija kļūda, ka tika izveidoti šādi «apvienotie kombināti» no vairākām iepriekš atsevišķām profesionālajām skolām. Nu to atzīst arī Izglītības un zinātnes ministrijā. Ja agrāk potenciālo audzēkņu vidū Jaunaglonai, Preiļiem,

Višķiem vai Dagdai bija savs skatījums, savs vārds, tad pašlaik tas viss ir izmainījies. Mēs nedrīkstam zaudēt to, kas bija labs.»

20. septembrī darba grupa Aglonas novada domē sanāca uz noslēguma sanākumi, kurā tika noformulēts pašvaldības redzējums par profesionālās izglītības iestādes Jaunaglonā turpmāko attīstību.

Apkopojot ierosinājumus, priekšlikumus un gūto pieredzi, sagatavots pašvaldības redzējums, vizija par plānotajām darbībām laika periodā no 2014. gada līdz 2020. gadam. Vizijas pamatā ir iecerēts apvienot Viduslatgales profesionālās vidusskolas izglītības programmu īstenošanas vietu «Jaunaglonā» un Aglonas internātvidusskolu. Aglonas novada domes sagatavoto ziņojumu ar priekšlikumiem iesniegs LR Izglītības un zinātnes ministrijai, kas līdz 2014. gadam varētu veikt darbības, kas nepieciešamas Viduslatgales profesionālās vidusskolas izglītības programmu īstenošanas vietas «Jaunaglonā» atdalīšanai». Savukārt 2015. gadā atdalītā profesionālā izglītības iestāde varētu uzsākt autonomu darbību, sakārtojot un modernizējot materiāli tehnisko bāzi, izveidojot dažādas jaunas mācību programmas.

Plānotā vizija paredz, ka šajā laikā Izglītības un zinātnes ministrija mācību iestādei piešķir Eiropas Savienības un citu fondu līdzekļus atbilstoši reģiona kvotām, kas paredzētas pārņemto profesionālās izglītības iestāžu modernizācijai.

runāts par to, kas ir dzeja, dzejnieks un Dzejas dienu tradīcija.

Par godu bērnu grāmatu autorei Inesei Zanderes 55. jubilejai bibliotekāre bija sagatavojusi stāstījumu par dzejnieci, bet bērni izjusti un ar iedvesmu lasīja dzejoļus. Pasākums notika konkursa veidā. Izteiksmīgākie dzejoļu lasītāji bija Romans Paļenkovs, Alina Suveizda un Valentīns Baranovs. Sarunā par dzeju varēja pārliecināties, ka bērniem patīk dzejoļi, tāpēc gribētos, lai tas būtu paliekoši un uz ilgu laiku, varbūt pat uz visu mūžu, secināja pasākuma rīkotāji. Noslēgumā skolēni saņēma arī balvas.

Dzejas dienu pasākuma ietvaros notika arī Bērnu žūrijas 2013. gada dzejoļu grāmatu prezentācija. Inesei Zanderes «Līze Analīze un citi slimnīcas skaitāmpanti» uzjautrināja un patika visiem.

Sagatavoja L. Kirillova

Katram savs maciņš tuvāks

Rīgas mērs nācis klajā ar ideju, ka īstenotie rīdīnieki pilsētas sabiedriskajā transportā turpmāk varēs braukt ar lētākām biļetēm, bet tiem, kuriem dzīvesvieta deklarēta citos novados, būs jāmaksā divreiz vairāk. Tādējādi Rīgas mērs Ušakovs demonstrē, ka vairs necietīs tādu lietu, ka to cilvēku, kas dzīvo un strādā Rīgā, ienākumu nodokļi nonāk nevis galvaspilsētas kasē, bet tajos novados, kur viņi deklarējušies. Gribi strādāt Rīgā un braukt par lētāku samaksu, deklarējies, lūdzu, galvaspilsētā, un «tavi nodokļi lai seko tev», respektīvi — papildina Rīgas budžetu. Rīgas dome jau paziņojusi, ka šo priekšlikumu atbalstīs un par to balsos. Iespējams, ka daudzi cilvēki pēc šādiem noteikumiem arī nolems deklarēties Rīgā, jo biļešu cenas starpība paredzēta ievērojama, un katram savs maciņš taču tuvāks. Ko šādā situācijā darīt pārējiem Latvijas novadiem, kam iespējami samazināsies ienākumi? Varbūt uzlikt barjeras uz savu novadu robežām un pieprasīt samaksu no rīdīniekiem, kas grib pavadīt dienu saulainajā Jūrmalā, vai arī apceļot Latgali, Vidzemi un Kurzemi. Vārdu sakot, tiklīdz pāri Rīgas robežai, tā maksā ragā. Arī tiem novadiem, caur kuriem pa maģistrālēm kaimiņvalstu virzienos nesas fūres ar kravām no Rīgas. To, ka šie desmiti tūkstoši iedzīvotāju, kas no reģioniem dzīvo un strādā Rīgā, iepērkas galvaspilsētas veikalos, ed kafejnīcās un izmanto citus maksas pakalpojumus, kā rezultātā papildinās pilsētas budžetu, nezin kāpēc Rīgas galva neprot sarakināt. Toties viņš skaidri zina, ka Rīgā nodarbināti, bet nav deklarēti 127 000 iedzīvotāju un ka viņi citu pašvaldību budžetā iemaksā iedzīvotāju ienākuma nodokli 127 miljonu latu apmērā.

Starp citu, Ušakovs Latvijā nav pirmais, kas iedzīvotājus dala savējos un svešos. Piemēram, Siguldā ieviesta «savu iedzīvotāju» karte, kas dod iespēju ne vien izmantot bezmaksas transportu, bet arī dažādas atlaides veikalos un citās vietās. Iedzīvotāju dalīšana pēc piederības novadiem nonākusi līdz absurdam. Laidis kļuvuši par dzimtilcivēkiem, sevišķi mazajos novadiņos. Pamēģini vien kaut ko bilst novada valdītāju adresē vai pakrītīzēt viņus, — ne pats dabūsi darbu šajā novadā, ne bērnu bērni tiks pie kāda amata. Un citā novadā tādām vēl jo mazāk kas spīd, jo nerakstīts likums noteic, ka darbā jāpieņem savi ļaudis.

Sonedēļ uztraukumu vairāk ap naudas būšanām. Re, nedēļas vidū nesmukums sanāca ar bankas maksājumu kartēm. Viena konkrēta veida kartes apbēdināja īpašniekus, jo kaut kādas kļūmes dēļ trešdien par darījumiem, kas veikti ar šo karti, nauda tika noņemta dubultā apmērā. Bankas gan pauda gatavību naudu nākamajā dienā atgriezt, bet viena lieta ir, ja darījums veikts par diviem latiem un noņemti četri lati, cita lieta — ja 100 latu vietā atskaitīti 200 lati. Protams, kādam varbūt arī šie četri lati bija pēdējie un nākamajā dienā pietrūka maizei un pienam. Kas ir izdomājis un kāpēc — sistēmu, ka algām jāiet caur bankām, nevis kā kādreiz, kad darba vietās to izmaksāja kasieris? Vai ne tāpēc, lai valstī būtu kontrolējama naudas plūsma un jebkurā brīdī būtu zināms, cik naudas ir iedzīvotājiem? Bet bankas no tā iedzīvojas uz nebēdu. Kartes izsniegšana — 1,50 lati, kartes apkalpošana mēnesī — 85 santīmi. Gadā, skat, par kartes apkalpošanu vien zaudēti 10,20 lati, bet dzīvesbiedriem ģimenē tie jau ir 20,40 lati. Smuka summiņa, ne? Vai kaut viens no viņiem prasīja, lai sūri grūti pelnītā naudiņa ietu caur banku? Šeit pieminēta summa, kādu par kartes apkalpošanu pieprasa viena konkrēta banka, tāpēc citu banku klientiem šīs summas var būt savādākas.

Pie sliekšņa 1. oktobris. Datums, no kura mūsu ikdienā stabili ienāks arī euro, jo ikvienā vietā, kur būs norādīta kāda summa, tā būs jāuzraksta ne vien latos, bet arī euro.

1. oktobris ir arī datums, kad Saeimā jāiesniedz valsts budžeta projekts 2014. gadam. Vēl līdz vakardienai projekts nebija guvis Latvijas Pašvaldību savienības (LPS) atbalstu, jo neatbilda LPS prasībām par taisnīgāku iedzīvotāju ienākuma nodokļu sadali starp valstī un pašvaldībām. Kā būs, to rādīs laiks, bet robežpunkti starp Rīgu un novadiem laikam jāšāk būvēt jau tagad.

ZIŅAS ĪSUMĀ

Rudens ziedu izstāde Kastuļīnā

Sargājot no vēja, krusas un nakts salnām, Kastuļīnas pagasta iedzīvotāji pa vasaru izaudzētos ziedus nes uz tautas namu, kur no 25. septembra līdz 4. oktobrim notiek rudens ziedu kompozīciju izstāde. Gan kompozīciju veidotāji, gan citi interesenti kompozīcijas varēs novērtēt 4. oktobrī no pulksten 13.00 līdz 17.00.

Grāveru bibliotēkā notika Dzejas diena

Grāveru pagasta bibliotēkā 20. septembrī notika tradicionālais Dzejas dienu pasākums. To kopā ar skolotāju Ilonu Ivanovu apmeklēja Grāveru pamatskolas 2.-3. klases skolēni. Tika

Latvijas zemnieki nevēlas mainīt tiešo maksājumu shēmu

18. septembrī Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomes (LOSP) biedru kopsapulcē tika nolemts, ka Latvijā ir jāturpina vienotā platības maksājuma (VPM) shēma arī līdz 2020. gadam.

Tā kā Latvijā katru gadu lauksaimnieki var pretendēt uz VPM, tad Eiropas Savienības kopējās lauksaimniecības politikas reforma piedāvā iespēju Latvijai izvēlēties: turpināt VPM shēmu vai ieviest jaunu pamata maksājumu shēmu, kura balstīta uz maksājumu tiesībām. LOSP biedri, izvērtējot abas iespējas un sagaidāmo ietekmi un lauku saimniecību attīstību, pieņēma lēmumu par labu vienotajam platības maksājumam.

Vienotā platības maksājuma shēma lauksaimniekiem ir labi zināma, vienkārša un saprotama, jo Latvijā līdzīgi principi tiek piemēroti kopš 2004. gada. Nerauties uz to, ka ir nepieciešami atsevišķi pielāgojumi VPM shēmā, administrēšanas sistēmas izmaksas tomēr būs mazākas, nekā ieviešot jaunu shēmu.

VPM shēma dos iespēju lauksaimniekiem apsaimniekot vairāk lauksaimniecības zemes un nebūs atbalsta politikas ierobežojumu zemes apsaimniekošanā. Īpaši svarīgi tas ir jaunajiem lauksaimniekiem un lauksaimniec-

bas nozarēm, kuras var potenciāli attīstīties, piemēram, dārzenkopībā. Savukārt, ja izvēlētos pamata maksājuma shēmu, lai saņemtu maksājuma tiesības, izšķirošs būtu pirmais shēmas ieviešanas gads. Ja šādu shēmu ieviestu, piemēram, 2015. gadā vai nedaudz vēlāk, tad tās lauku saimniecības, kuras būtu attīstības sākuma posmā, nākotnē saņemtu mazāku tiešo maksājumu atbalstu, lai gan ražošanas apjomi saimniecībās būtu būtiski palielinājušies. Šādi lauksaimnieki būtu nevienlīdzīgākā situācijā, salīdzinot ar citiem lauksaimniekiem.

Latvijas Jauno zemnieku kluba valdes priekšsēdētājs **Raitis Ungurs** saka: «Jaunajiem lauksaimniekiem, kas nesen uzsākuši lauksaimniecisko darbību, nav ražošanas vēstures, ko bieži par pamatu ņem tiešo maksājumu atbalsta noteikšanā. Ja Latvijā ieviestu pamata maksājuma shēmu, tad jaunajiem lauksaimniekiem atbalsts būtu krietni mazāks, jo nav darbības vēstures. Tāpat jaunās shēmas ieviešana liedz rasties un attīstīties jaunām saimniecībām, bez kurām nav saskatāma Latvijas lauksaimniecības nākotne. Tāpēc jaunajiem lauksaimniekiem vienīgā iespējamā ir VPM shēma. Mūs dara bažīgus lielo saimniecību izveidošanās, jo to nākotne

var būt tāda pati kā lielo pārstrādes uzņēmumu nākotne Latvijā, kas agrāk vai vēlāk nonāk ārzemju investoru īpašumā, tikai šajā gadījumā uzņēmumi aiziet komplektā ar Latvijas zemi. Ar lēmumiem, ko tagad «lielie vīri» pieņems, ar to nākotnē jaunajiem lauksaimniekiem būs jātiek galā un tādās apstākļos būs jāsaimeņko.»

Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomes vadošā eksperte **Ginta Jakobsone** uzskata līdzīgi:

«Nemot vērā Latvijas lauksaimniecības struktūru un salīdzinot atbalsta apjomu saimniecību līmeni, daudzās lauksaimniecības nozarēs saimniecībām ir izdevīgāka VPM shēma gan 2015. gadā, gan 2019. gadā. Izņēmumi varētu būt atsevišķās nozarēs, piemēram, noteiktas struktūras piena saimniecības un gaļas saimniecības, īpaši ja to rīcībā ir maz lauksaimniecības zemju, tad šādās saimniecībās būtu mazāks atbalsta apjoms. Tāpēc ir jādama tādi politikas risinājumi, kas samazina šo risku.

Nākotnes ES kopējā lauksaimniecības politika paredz vairākus risinājumus, kā pēc iespējas labāk pielāgot kopējo lauksaimniecības politiku konkrētas dalībvalsts lauksaimniecības struktūrai, piemēram, paredzot noteiktā apjomā saistīto atbalstu. Līdz ar

to, turpinot vienoto platības maksājuma shēmu, Latvija var atrast risinājumus, piemēram, izmantojot saistīto atbalstu.»

LOSP biedri papildus nolēma, ka Zemkopības ministrijai ir jāuzsāk aktīvas diskusijas par saistīto maksājumu, lai novērstu riskus atsevišķās nozarēs, kuras saskaras ar zināmām grūtībām un ir īpaši svarīgas ekonomisku vai sociālu saistīto iemeslu dēļ.

Kopsapulcē LOSP biedri uzsvēra, ka ļoti būtiski Latvijā nodrošināt finansējumu pārejas posma valsts atbalstam 2015. — 2020. gadam, īpaši ņemot vērā to, ka joprojām Latvijas lauksaimnieki būs sliktākā situācijā, nekā citu valstu lauksaimnieki, jo nākamajā finanšu periodā līdz 2020. gadam Latvijā tiešie maksājumi nesasnies vidējo tiešo maksājumu līmeni uz vienu hektāru.

Komentārs

Lauku konsultāciju un izglītības centra Preiļu konsultāciju biroja vadītāja **Māriete Vucenlādāne**:

«Visas lauksaimnieku sabiedriskās organizācijas pilnībā atbalsta viedokli, ka arī turpmāk jā saglabā vienotā platības maksājuma shēma, pamatojot šādu lēmumu ar to, ka nebūs papildus birokrātijas, ieviešot maksājuma tiesības (līdzīga kārtība, kā pašlaik ar piena kvotām). Pagaidām

nav skaidra arī administrēšanas kārtība, kā tā tiktu ieviesta. Lauksaimnieki Latvijā ir nobijušies no tā, ka maksājuma tiesības varētu visu tikai sadārdzināt. Īpaši satraukušies par to mūsu reģiona jaunie zemnieki, jo bažijas, ka nevarēs paplašināt saimniecības, arī jauniem lauksaimniekiem uzsākt strādāšanu būs praktiski neiespējami. Par pamatu tiktu ņemta esošā situācija, kas nav izdevīgi tiem, kas attīstās.

Starp citu, vairākās Rietumeiropas valstīs maksājuma tiesību shēma jau ir izmēģināta, tur plāno no tādas kārtības atteikties. Lauksaimnieku sabiedriskās organizācijas jau vairākkārt ir izteikušas savu viedokli, ka Latvija vēlas palikt pie līdzšinējās kārtības. Tāpēc neizprotami ir tas, kāpēc Zemkopības ministrijā aizvien atgriežas pie diskusijām.

Kāds būs nākamais plānošanas periods? 2014. gadā viss būs pa vecam. Tālāk, izskatās, pamatprogrammas saglabāsies — gan jaunajiem lauksaimniekiem, gan daļēji naturālajām saimniecībām. Būs modernizācijas projekti, tiesa mainīsies atbalsta procenti un intensitāte. Taču uz lielām naudām Latvijas zemnieki tik ātri var necerēt, līdz 2020. gadam, iespējams, maksājumi pieaugs, tomēr ne visi saņems vienādi. Tāpat kā tagad — viens saņem vairāk, otrs mazāk.»

SENI PADOMI

Augļu uzglabāšana

✓ Augļi labāk uzglabājas, ja telpa ir tumša.

✓ Ābolus var uzglabāt smalkā kūdrā. Kastī novieto no sala pasargātā pagrabā. Kastes dibenā ieliek pirksta biezuma kārtu smalkas un izsijātas kūdras. Tad liek pirmo augļu kārtiņu ar kātiņiem uz leju un pēc iespējas tuvu citu citam, tomēr tā, lai tie nesaskartos. Starpas piepilda ar kūdru un arī virsū uzber kūdras kārtu. Tā turpina, kamēr kaste pilna. Augļi labi saglabājas, tikai kūdrai jābūt sausai.

✓ Augļus var uzglabāt tīrās izkaltētās upes smiltīs. Pēc iespējas vēlu no koka noņemtas augļus liek sausās smiltīs (tāpat kā paņēmienu ar kūdru). Tādā veidā ābolus var saglabāt līdz nākošā gada jūnijam tikpat svaigus un garšīgus kā tikko no koka ņemtus. Smiltīm jābūt tīrām un sausām.

✓ Svaigus ābolus var uzglabāt tīrās zāģu skaidās.

✓ Plūmes varot uzglabāt līdz Ziemassvētkiem vai pat līdz Lieldienām, ja tās noplūc ar kātiņiem un saliek traukā kopā ar sausām bērza lapām, ievietojot kārtām. Trauku blīvi noslēdz un ierok zemē trīs pēdu (1 pēda — 30,48 centimetri) dziļumā.

Nātru izmantošana

Noplaucētas nātres ir laba barība piena lopiem. Ja govīs arī ziemā saņem nātres, tad sviests iznāk tikpat dzeltens kā vasarā. Svarīgi ir arī tas, ka pavasarī nātres ir viena no pirmajām zaļ-

barībām. Noplautas nātres drīz ataug, vasarā tās var plaut piecas sešas reizes. Nātrēm nevajag ļaut pāraugt, tad tās kļūst cietas un dzīvnieki tās vairs labprāt neēd.

Jauniem putniem ļoti derīgas ir sakapātas nātres. Arī cilvēku uzturam pavasari no nātrēm var gatavot dažādus salātus un zupas. Nātru sēklas ir ieteicamas vistām, tad tās čaklāk dēj. Ja zirgiem rītos un vakaros dod pa sauļai sagrūstu nātru, tie kļūst apaļi, dabū spožu spalvu. Tāpat der arī izžāvētas un ūdenī novārtas lapas.

Cieta gaļa, ar nātrēm kopā vārīta, kļūst mīksta.

Zirgkastaņi un ozolzīles lopbarībā

Parastos jeb zirgkastaņus daudzviet stāda krāšņumam. Tie dod daudz augļu, kurus parasti neizmanto. Arī ozolzīlēm ne visur pievērš sevišķu uzmanību, un tās turpat zem koka sapūst.

Turcijā zirgkastaņu augļus izbaro zirgiem, zooloģiskajos dārzos tos labprāt ēd stīrnas, brieži un mežacūkas. No mājdzīvniekiem kastaņus labprāt ēd aitas, arī govīs. Kastaņus vislabāk izbarot svaigus un rupji samaltus. Aitai dienā dod 0,5 līdz vienu mārciņu (1 mārciņa — 409,5 gram), nobarojamai aitai var dot pat divas mārciņas. Aitas ātri nobarojas, to gaļa kļūst garšīga. Govij dienā dod 1 — 10 mārciņas malto kastaņu, nobarojamiem lopiem — pat 20 mārciņas. Kastaņus var uzglabāt izžāvētus.

Ozolzīles labprāt ēd tikai cūkas

un kazas, arī aitas. Govīs un zirgi tās neēd miecvielu un rūgtās garšas dēļ. Ja cūkām zīles dod ar mēru, tām veidojas stingrs un garšīgs speķis. Reizēm cūkas gana ozolu mežā, lai tās nobarotos. Zīles satur daudz cietes, bet maz olbaltumvielu, kuras jādod papildus. Vistām zīles dod samaltas un izmērcētas, piejaucot cietai mīkstarībai. Tās veicina olu dēšanu.

Zīles (tāpat arī kastaņus) salasa rudenī sausā laikā un žāvē caurvējā, piemēram, uz bēniņiem. Nedrīkst sabērt biežāk kārtā. Vēl labāk zīles žāvēt maizes krāsnī vai labības žāvētavā. Pie kastaņiem un zīlēm dzīvnieki jāpieradina pakāpeniski, nekādā gadījumā nedrīkst dot bojātus.

Burkāni lopbarībā

Burkāniem piemīt spēja ierosināt nedaudz «mīkstu vēderu». Tādēļ tos var ieteikt gremošanas trakta iekaisuma gadījumā. Burkāni arī iztīrot zarnas no parazītiem.

Zirgiem var dot līdz 25 mārciņām burkānu dienā, nobarojamiem liellopiem — līdz 100 mārciņām, piena govīm — līdz 75 mārciņām, jaunlopiem mazāk. Cūkām var izbarot gan vārtus, gan nevārtus. Zosu un piļu nobarošanā burkāniem ir izcila vieta. Sasmalcinātus burkānus zosis un pīles ēd bez apnikuma. Ja vēl piedod klāt nedaudz auzu, zosis var nobarot isā laikā. Ja nobarojamo zosu daudz, burkāni ir patī labākā un lētākā barība.

No krājuma «Seni padomi»

Kas izcaurumo zālienus

Ja pēkšņi pamanāt, ka visu vasaru jūsu rūpīgi koptais zāliens sācis laukumveidīgi dzeltēt vai pat pilnīgi izkalst bez saprotama iemesla, vainīgie, visdrīzāk, būs dārza vaboles kāpuri.

Paceļot uz augšu bojātās zāles fragmentus un nedaudz parušinoties, ieraudzīsiet caurspīdīgi baltus kāpurus ar trim pāriem spēcīgi attīstītu krūšņķu, kāpuri paši saliekušies C veidā. Šis kaitēklis aktivizējas augusta nogalē un septembrī, atsevišķās vietās šogad savairošanās bijusi masveida.

Dārza vabole savu attīstību no olas līdz pieaugušam īpatnim pabeidz viena gada laikā. Pieaugušās dārza vaboles izlido no augsnes maija beigās vai jūnija sākumā un uzsāk barošanu ar augu lapām, pumpuriem un jauniem auglaizmetņiem. Pēc Valsts augu aizsardzības dienesta speciālistu novērojumiem, tās īpaši iecienījušas avenu lapas un jaunus ābolu auglaizmetņus. Pēc pārošanās vaboles sāk olu dēšanu augsnes virskārtā, galvenokārt zālienos. Kāpuri izšķīlas apmēram mēneša laikā un barojas ar zālaugu saknēm augsnes virskārtā. Rudenī kāpuri pārvietojas dziļāk augsnē (apmēram 30 cm), kur ziemo. Pavasari iekūņojas un no kūniņas izlien vabole.

Lai nesajauktu dārza vaboles kāpuru ar maijvaboles kāpuru, der zināt pāris būtiskas atšķirības to darbībā un ārējā izskatā. Maijvaboles kāpurs arī ir balts, bet ne caurspīdīgs. Vecāko paaudžu maijvabolu kāpuri pilnīgi noteikti būs izmēros lielāki nekā dārza vabolei. Dārza vaboles kāpuri rušīnāmaugu platībās parasti neieviešas, taču tas tik maijvabolu kāpuriem. Dārza vaboles kāpuri iecienījuši mīkstākās zālaugu saknītes.

Vienīgais ierobežošanas pasākums ir mehāniska to salasišana un likvidēšana. Protams, arī zāliens bojātajās vietās būs jāierīko no jauna.

Pirmdiena, 30. septembris

LATVIJAS TV 1	20.40 Aleksandrs Laime un Anheila ūdenskrituma dimanti. Dok. f.	15.30 Ugunsgrēks 10. Sēriāls.	19.00 Lai runāt
6.30 Rīta Panorāma.	21.40 Laimīgaj Latvijai.	16.45 Tēluka melnīnas. Sēriāls.	20.00 Lalks.
8.28 Laimīgaj Latvijai.	21.45 Sodien.	17.50 Gandrīz ideālas vakarīnas 5.	21.15 Dzīvies līnija.
8.30 Mīlas viesulis. 1692. sērija.	22.15 Latvijas stāsti. (Vai Reģionālo TV programma virszemes apraidē.)	19.00 TV3 ziņas.	21.20 Sievietes – izlūki. Sēriāls.
9.30 Apturēt laiku. M. f.	23.00 K2 – iekarotā virsotne. M. f. 1. sērija.	19.30 Bez tabu.	23.35 Vakars kopā ar Ivanu Urganu.
11.15 Televēlaka skatlogi.	0.50 Rīgas svētki 2008.	20.20 Ugunsgrēks 10. Sēriāls.	0.15 Pēdas. Sēriāls.
12.30 Ielas garumā.	2.45 Izmeklētāja Kinga 2. sērija.	23.45 Nekā personīga.	0.55 Naktis ziņas.
13.00 Eiros arunā.	3.35 Imanta – Babīte.	0.40 Radu būšana 6. Sēriāls.	1.30 Vislabākais vīrs. Šovs.
13.30 Televēlaka skatlogi.	4.10 FIBA U-18 All-Star spēle basketbolā.	1.35 Medikopters. Sēriāls.	2.40 Bijis nebijis. M. f.
13.45 Tēpliešu zudušie dārgumi. 2. sērija.		2.30 NCIS: izmeklēšanas dienests 6. 136. sērija.	4.30 Moderns spriedums.
15.15 Televēlaka skatlogi.		3.10 Ekstrasensu cīņas.	5.25 Pirmais Baltijas muzikālais kanāls.
15.30 Mīlas viesulis. 1692. sērija.		4.00 Ņujorkas karalis 6. Sēriāls.	
16.30 Negantais Henrijs 2. Anim. f.		4.20 Bez tabu.	

LNT	5.00 Komisārs Reksis 13. Sēriāls.	11.50 Ģimenes ligzda.	12.15 Televēlaka skatlogi.
5.50 Ticīgo uzvaras balss.	6.30 Nedēļa novados. Kopsavilkums.	12.20 Latvij, brauciet jūrīnā!	12.30 Radu būšana 3. Sēriāls.
7.00 900 sekundes.	7.00 Dzīvīte.	13.20 Esi gardēdis!	17.35 Ārkārējs notikums.
9.35 Televēlaka skatlogi.	9.50 Baltās dūjas noslēpums. M. f.	14.00 LNT dienas ziņas.	18.00 Sodien.
11.50 Ģimenes ligzda.	12.20 Latvij, brauciet jūrīnā!	14.20 Televēlaka skatlogi.	18.35 Runājām un rādām.
12.50 Laimīgs un vesel.	13.20 Esi gardēdis!	14.40 Zīniece. Sēriāls.	20.25 Maskava. Trīs stacijas laukums 5. Sēriāls.
13.20 Esi gardēdis!	14.00 LNT dienas ziņas.	15.45 Cik skaista mīlestība! 85., 86. sērija.	
14.00 LNT dienas ziņas.	0.00 De facto.	17.50 Zīnas sešos.	
14.20 Televēlaka skatlogi.	1.10 Miranda. 1. sērija.	18.00 Sirds melodija. 120. sērija.	
15.45 Cik skaista mīlestība! 85., 86. sērija.	2.25 Ielas garumā.	19.00 Runāsim atklāti!	
	2.55 Vīzmai Bešveica – 80.	20.00 LNT ziņas.	
	3.50 Rīgas svētki 2012.	20.30 Sporta un laika ziņas.	
	4.35 Iedzīļnoties klimata pārmaiņas. Dok. f.	20.35 Degpunktā.	
	5.02 Mana virtuālā sirds. Dok. f.	21.10 Mēness turmsājā pusē. 8. sērija.	
	5.10 Eiropa. Mīti un realitāte.		

LATVIJAS TV 7	6.05 1000 jūdzes Kambodžā.	10.00 Vēstis.	10.30 1000 sīkumi.
6.35 Munkis un Lemjīs. Ala. Anim. f.	6.45 Tieši sirdī. (Vai Reģionālo TV programma virszemes apraidē.)	11.15 Par pašu svarīgāko.	12.00 Augstzinību jaunavu institūta noslēpumi.
7.35 Rīts ar Natāliju Ābolu.	8.15 Praktiski padomi.	12.00 Jēroforija. Mīlestība taigā. Sēriāls.	13.00 Vēstis.
8.35 Komercdarbība šodien.	8.55 Automoto raidījums nr. 2.	13.15 Vēstis.	14.00 Jēroforija.
9.15 Vienmēr formā!	9.45 Noskaidrot patiesību. 19. sērija.	14.00 Jēroforija.	15.00 Ceļu dienesta darbinieki 2.
10.40 Mūsu Čārljis 11. 5. sērija.	11.30 Nepieradinātā Eiropa.	16.00 Vēstis.	16.35 Ceļu dienesta darbinieki 2.
12.30 Latvijas stāsti. (Vai Reģionālo TV programma virszemes apraidē.)	13.15 Labākais no Euromaxx.	17.30 Tiesraide.	18.40 Vietējais laiks.
13.45 FIBA U-18 All-Star spēle basketbolā.	15.40 Mūsu Čārljis 11. 6. sērija.	19.00 Vēstis.	19.50 Vienkārša dzīve. Sēriāls.
17.35 Pie stūres.	18.05 Noskaidrot patiesību. 20. sērija.	21.00 Zīņas.	21.40 Tiesības uz patiesību. Sēriāls.
19.00 Sodien.	19.15 Kaut kur uz Zemes. Dok. f.	22.00 Jēroforija.	22.45 Mūsu armija.
19.45 Mednieku cilts. Dok. f.		23.00 – 24.00 Re:TV.	

VIDUŠDAUGAVAS TV	6.30 Re:TV.	6.00 Labrīt!	9.00 Zīņas.
6.45 Jēroforija laiks (atkārtojums).	7.30 Re:TV.	9.20 Kontrolpirkums.	9.50 Bit veselam.
12.30 Jēroforija laiks (atkārtojums).	13.15 Re:TV.	11.00 Zīņas.	11.30 Par un pret. Šovs.
13.15 Vēstis.	20.00 Jēroforija laiks.	12.30 Gaidi man!	13.40 Citas ziņas.
14.00 Jēroforija laiks.	20.30 VDTV arhivs.	14.20 Zīņas.	14.20 Mājkelpotāja. Sēriāls.
15.00 Ceļu dienesta darbinieki 2.	21.00 Jēroforija laiks.	14.55 Vislabākais vīrs. Šovs.	15.55 Moderns spriedums.
16.00 Vēstis.	21.30 Nedēļa Latgalē.	17.00 Vakara ziņas.	18.00 Precamies!
16.35 Ceļu dienesta darbinieki 2.	22.00 Jēroforija laiks.		

„NOVADNIEKA” KALENDĀRS

AGLONAS NOVADS

- ◆ 28. septembrī no pulksten 8.30 līdz 14.30 uz Cirišu ezera atklātais Aglonas novada čempionāts spinningošanā. Dalībnieku pulcēšanās Cirišu ezera pludmalē.
- ◆ 29. septembrī pulksten 14.00 pie Aglonas kultūras centra Mīķeldienas tīrģus: rudens veltes, amatnieku izstrādājumi, stādi un citi labumi, rudens receptu prezentācija. Par jautrību rūpēties novada amatierkopas. Lietus gadījumā tīrģus kultūras nama.

LĪVĀNU NOVADS

Līvānu novada kultūras centrs

- ◆ 1. oktobrī pulksten 14.00 Starptautiskajai veco jauzu dienai veltīta pēcpusdiēna. Ar jautrām sarunām priecēs Zenta – aktrise Regīna Devīte – no seriāla «Ugunsgrēks», par sadziedāšanos rūpēties kapelas «Jūlijs» dalībnieki, par lustīgām dejām – grupas «Bellacord» un «Velvet» muziķi.
- ◆ 5. oktobrī pulksten 14.00 slāvu biedrība «Uzori» aicina uz Nīnas Filipovas dejas vakaru kultūras centrā.

Turku saietā nams

- ◆ Līdz 1. oktobrim foto izstāde «Turku pagasts laikmetā griežos».
- ◆ 5. oktobrī pulksten 22.00 groziņballe kopā ar grupu «Tranzīts».

Sutru kultūras nams

- ◆ Līdz 30. septembrim izstāde «Mīķeļa rudenis veltes».

Sporta pasākumi

- ◆ 27. septembrī pulksten 10.00 olimpiskā diena.

PREIĻU NOVADS

Preiļu novada kultūras centrs

- ◆ 28. septembrī pulksten 08.00 Preiļos, Raiņa bulvārī 19 Mīķeldienas tīrģus.
- ◆ 28. septembrī pulksten 13.00 Starptautiskās veco jauzu dienas pasākums. TV šova «Dziedošās ģimenes» uzvarētāju Tthovsku ģimenes koncerts. Aicināti visi novada pensionāri.
- ◆ 28. septembrī Preiļu Valsts ģimnāzija ielu deju festivāls «Royal Jam 2».

Pelēču kultūras nams

- ◆ 27. septembrī pulksten 22.00 jauniešu diskotēka.

RIEBIŅU NOVADS

Riebiņu novada kultūras centrs

- ◆ 28. septembrī pulksten 15.00 Riebiņu parka estrādē Ražas svētki, pulksten 22.00 Riebiņu kultūras centrā balle kopā ar Māri Leitumu.

VĀRKAVAS NOVADS

Vārkavas pagasts

- ◆ 28. septembrī pulksten 10.00 Mīķeļu – apjūmību sviniņas Vārkavā. Programmā siera, maizes un citu izstrādājumu degustācija pie Vārkavas novadpētniecības muzeja – klētis, lauksaimniecības produkcijas izstāde «Rudentiņš – bagāts vīrs» klētī, Mīķeldienas tīrģiņš uz stāvlaukuma pie Vārkavas pārvaldes ēkas, seno amatu prasņu izmēģināšana un vizuālais zirgu pajūgā, uz saulainā aiz Vārkavas tautas nama pulksten 12.00 seno ēdienu gatavošana un degustācija.

Vecvārkava

- ◆ 27. septembrī pulksten 17.00 Vārkavas kultūras centra zālē jauniešu folkloras kopas dibināšana. Uz noklausīšanos aicināti muzikāli jaunieši vecumā no 15 līdz 30 gadiem.

Rimicānu kultūras nams

- ◆ 5. oktobrī pulksten 11.00 vakars senioriem.

Vārkavas pamatskola

- ◆ 27. septembrī pulksten 15.00 pamatskolas stadionā olimpiskās dienas ietvaros jautra sportošana, vingrošana, radošās darbnīcas.

Vārkavas tautas nams

- ◆ 27. septembrī pulksten 18.00 Salas pamatskolas pašdarbnieku teātra izrāde – Danskovītes luga «Tāva meitys». Ieeja bez maksas.
- ◆ 27. septembrī pulksten 22.00 jauniešu diskotēka. Ieeja brīva.

DĀRZKOPJA NEDĒĻA (27. septembris – 3. oktobris)

✓ **Piekdiena un sestdiena, 27. – 28. septembris, ziedu dienas.** Laiks, kas piemērots dāliju novākšanai. Protams, ja ir bijušas jau salnas... Tad stublājus nogriež tieši virs zemes, gumus uzmanīgi notīra no zemēm, nedaudz apžāvē un novieto vēsā, mitrā pagrabā, kur temperatūra ziemā turēties no plus diviem līdz sešiem grādiem.

✓ **Svētdiena, 29. septembris, ne vien lapu diena, bet arī tautā sen zināmi svētki – Mīķeldiena.** Tāpat lapu diena būs pirmdiena, 30. septembris. Svētdien var vākt vidēji vēlinos balto un arī sarkanos galvīnkāpostus. Pirmdien, ja grib līdz jaunam gadam izmantot vērtīgus kātu selerijas, tās pārsta daļiņas spainīšos vai kastēs un, iestāļoties aukstam laikam, pārvieto uz pagrabu. Traukos jābūt kārtīgi drenāžai, bet pirms stādīšanas selerijai sasiens lapas, lai kāti nesaltētu. Ziemēšanas laikā augus mēreni laistā, neļaujot ūdeni uz lapu kātiem. Ja garšo mangolda kāti un lapas, kas arī satur vitamīnus un minerālvielas vairāk nekā parastās bietes, arī tos tādā pašā veidā

var izrakt, pārstādīt un saglabāt vēl gandrīz divus mēnešus.

✓ **Otrdien un trešdien, 1. – 2. oktobrī, kā arī vēl ceturtdien, 3. oktobrī, līdz pēcpusdienai turpinās augļu dienas.** Slāda ābeles un ogu krūmus. Ja grib audzēt kazenes, arī tās tagad var stādīt, bet aukstās ziemās tās var izsāļt, tādēļ pēc stādīšanas augsne ap tām jānosēž ar pabiezu kūdras vai komposta slāni. Ja to nevar nodrošināt, kazenes labāk stādīt pavasarī. Slāda no nezālēm atīrītā augsne augu no auga 0,5 līdz 0,8 metru attālumā, bet rindstarpam vēlams būt vismaz 1,5 metri. Pēc stādīšanas kazepu dzinumus sašina, atstājot tikai 20 – 25 centimetrus garu ceļmīru.

Upenes, jānogas un ērkšķogas nelieļos dārzos slāda rindās 2,5 – 3 metru x 1 – 1,5 metru attālumā. Slāda viengadīgus vai divgadīgus labi apskņotus veselus stādus. Visus ogu krūmus slāda līdz 10 centimetrus dziļāk, nekā tie auguši pavairošanas vietās.

Izmantota «Sējas un Ražas Avīze 2013».

Sacensības militarizētās šķēršļu joslas pārvarēšanā

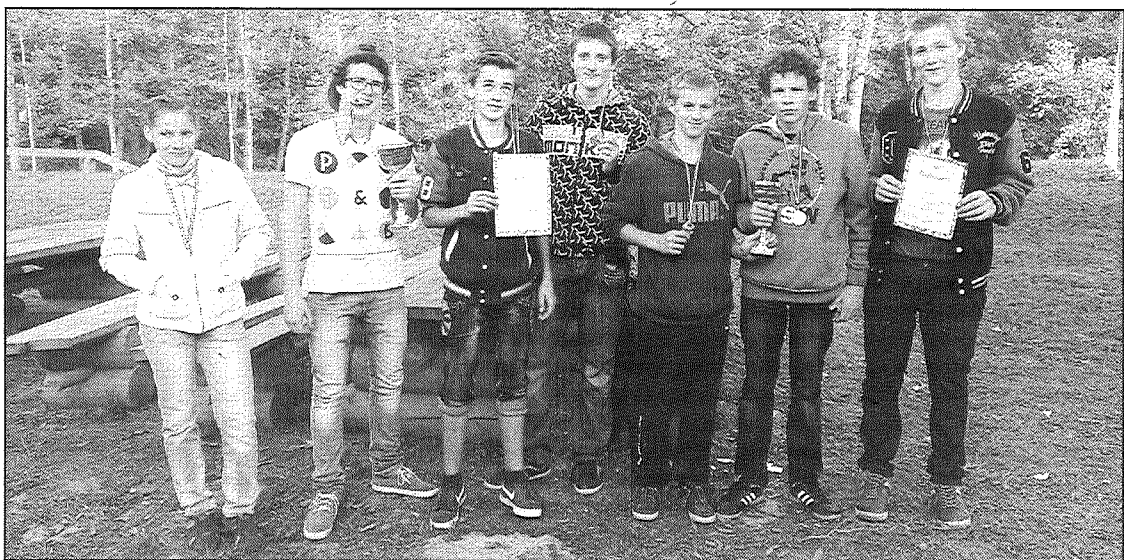
Līvānu novada Rožupes pamatskolā jau sesto gadu pēc kārtas norisinājās atklātās kausa izcīņas sacensības militarizētās šķēršļu joslas pārvarēšanā. Šogad tajās piedalījās 19 bērnu un jauniešu komandas. Pirmo vietu ieguva Rožupes pamatskolas pirmā komanda, otro — otrā komanda, bet trešo vietu dalīja Rudzātu vidusskolas pirmā komanda un Varakļānu jaunsargu vienības komanda.

Sacensības atklāja Līvānu novada domes priekšsēdētāja vietniece Aija Usāne, Rožupes pagasta pārvaldes vadītājs Andris Neiceniņš un Rožupes pamatskolas direktors Gundars Kucenčērs. Galvenais tiesnesis, kā ik gadus, arī šoreiz bija Jānis Grandāns. Pagājušā gada uzvarētāji — Rožupes pamatskolas komanda mastā pacēla karogu, un sacensības militarizētās šķēršļu joslas pārvarēšanā varēja sākties.

Sacensību organizatore, Rož-

upes pamatskolas sporta skolotāja Iveta Isajeva atzina, ka šogad trase bija sarežģītāka nekā iepriekšējos gados. Jauninājums bija disciplina ar nosaukumu «Gaisa tilts», kuras laikā dalībniekiem vajadzēja šķērsot upi pa nostieptu virvi, pie kuras piestiprinājās ar karabinēm. Arī citi šķēršļi prasīja veiklību un sportisko sagatavotību. Bija jāairējas ar laivu, jāiziet labirints, jāatpazīst priekšmeti ar taustes palīdzību, jāšauj ar pneimatisko šauteni, jāveļ ripa un jāveic vēl vairāki citi visai nopietni — kopumā 14 — uzdevumi.

Uz sacensībām bija ieradušās pa vienai komandai no Līvānu 1. vidusskolas un Rudzātu speciālās internātpamatskolas, trīs komandas no Līvānu 2. vidusskolas, divas komandas no Jaunsilavas pamatskolas un no Rudzātu vidusskolas, piedalījās Līvānu, Neretas, Varakļānu, Vārkavas, Pļaviņu jaunsargi, divas Riebiņu jaunsargu vienības komandas, Sutru pamatskolas komanda, kā arī paši mājinieki — divas komandas no Rožupes pamatskolas.

● Pirmās un otrās vietas ieguvēji — Rožupes pamatskolas abas komandas.

— Prieks par to, ka šīs sacensības ar katru gadu kļūst aizvien populārākas, jo šogad tajās piedalījās komandas arī no vairākiem citiem novadiem, — teica Iveta Isajeva. — Rožupes pamatskolas atklātās kausa izcīņas sacensības militarizētās šķēršļu

joslas pārvarēšanā vērsas plašumā.

Rožupes pamatskolas pirmajā komandā, kas ieguva pirmo vietu, par uzvaru cīnījās Sandis Ruļuks, Salvis Saulvedis Ivanovs, Kristaps Pundurs, Iluta Vilcāne. Otrās vietas ieguvēju — Rožupes

pamatskolas komandā cīnījās Edgars Kārklis, Jānis Sola, Ivars Sevčuks, Arta Volkova. Rudzātu vidusskolas komandā, kas dalīja trešo vietu ar varakļāniešiem, darbojās Marija Sabīne Odiņa, Sendijs Ūbelis, Jevgēnijs Grigorjevs, Agris Meinards Prikulis.

Akcija «Uz skolu ar velosipēdu» noslēgusies

Šogad Eiropas mobilitātes nedēļas ietvaros Līvānu novada skolēni atkal tika aicināti piedalīties akcijā «Uz skolu ar velosipēdu», kā arī bez maksas nokārtot velosipēda vadītāja eksāmenu.

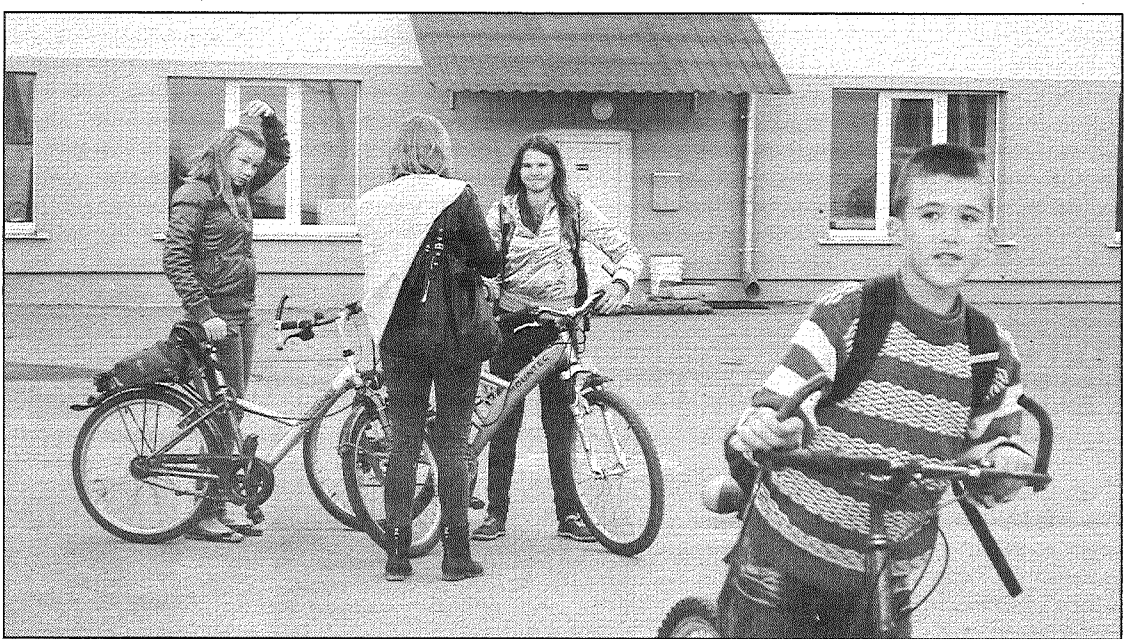
Visaktīvāk akcijā piedalījās Līvānu 1. vidusskolas audzēkņi. Bet vislabākos rezultātus guva Sutru pamatskolas 8. un 9. klases skolēni, kuri kļuva par absolūtajiem uzvarētājiem šajā akcijā. Viņi visi — pieci devītklasnieki un astoņi astotklasnieki — uz skolu brauca ar velosipēdiem. Sutru skolēniem piešķirta balva no Līvānu novada domes — apmaksāts autobuss ekskursijai. Tajā varēs piedalīties arī viens 7. klases skolnieks, kuram ekskursija būs kā veicināšanas balva, jo zēns vienīgais pārstāvēja savu klasi šajā akcijā, pamudinot klasesbiedrus nākamgad piedalīties aktīvāk. Otrajā vietā ierindojās Līvānu 1. vidusskolas 6.b klase. No kopējā klases skolēnu skaita 55 procenti uz skolu brauca ar

velosipēdiem. Sestklasniekiem balvu dāvināja biedrība «Sava kabata», un tas būs laivu brauciens.

Trešajā vietā ar 50 procentu aktivitāti ierindojās Līvānu 2. vidusskolas 8. klase. Klasei būs iespēja izmantot biedrības «Sava kabata» velosipēdus kādam kopīgam pasākumam. Šai klasei arī papildus balva par to, ka kopīgajā pasākumā piedalījās arī audzinātāja un uz darbu skolā brauca ar velosipēdu.

19. septembrī Līvānu inženiertehnoloģiju un inovāciju centrā Līvānu novada dome sadarbībā ar Ceļu satiksmes drošības direkciju kārtējo reizi deva iespēju bez maksas kārtot velosipēdista eksāmenu, lai iegūtu velobraukšanas tiesības. Tomēr, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, šogad šo iespēju izmantoja mazāk iedzīvotāju — tikai 86 cilvēki. Ļoti liels skaits — teju puse eksāmena kārtotāju un galvenokārt — skolēni, pārbaudījumu neizturēja un tiesības nesaņēma, jo eksāmenam nebija pietiekami sagatavojusies.

Akcijas «Uz skolu ar velosipē-

● Uz skolu ar velosipēdu.

du» nodrošināšanā aktīvi piedalījās Līvānu 2. vidusskolas jauniešu parlaments, Līvānu novada bērnu un jauniešu centra brīvprātīgie, kā arī Sutru un Jaunsilavas pamatskolu skolotāji.

Eiropas Mobilitātes dienu ietvaros Līvānos, kas ir Eiropas Mēru pakta dalībniece cīņā par CO₂ izmešu samazināšanu, notika arī seminārs par to, kā efektīvāk izmantot dažāda veida enerģiju ik-

dienā. Savukārt novada skolu skolēni iejutās biologu lomā, pētot dabu kopā ar Daugavpils Universitātes bioloģijas institūta pētniekiem mobilajā «Zaļā laboratorijā» uz riteņiem.

PREIĻU VALSTS ĢIMNĀZIJĀ

Konference par zinātniski pētniecisko darbu veikšanu

Preiļu Valsts ģimnāzijā (PVĢ) notika konference «Veiksmīga skolēnu zinātniski pētnieciskā darbība», kurā piedalījās ģimnāzijas pedagogi un audzēkņi, kuri šajā mācību gadā izstrādā zinātniski pētnieciskos darbus (ZPD), informē Anita Lazdāne, PVĢ direktora vietniece metodiskajā darbā. Konferencē laikā dalībnieki klausījās un veica grupu darbu par ZPD.

Pedagogi sniedza plašāku informāciju klātesošajiem par vairākām tēmām. Anita Lazdāne pastāstīja par skolēnu zinātniski pētnieciskās darbības vadīšanu un vērtēšanu ģimnāzijā un par ZPD struktūru. Silvija Kivko informēja par ZPD valodu, Ivars Paķers — par tehnisko noformējumu. Interesi izraisīja PVĢ absolventes, pašlaik Latvijas Mākslas akadēmijas doktorantūras studentes Ineses Kundziņas stāstījums par viņas pieredzi, izstrādājot

ģimnāzijā zinātniski pētniecisko darbu. Viņa arī uzsvēra, ka simtprocentīgi labs veikums rodas, ja pedagogs un skolēns ieguldījis vienādi lielu darbu.

Daugavpils Universitātes asociētā profesore Elita Jermolajeva savā stāstījumā uzsvēra audzēkņu un pedagogu ieguvumus no zinātniski pētniecisko darbu izstrādes un analizēja iepriekšējā gada Latgales reģionālās skolēnu zinātniski pētnieciskās konferences, kas norisinājās Daugavpils Universitātē, rezultātus.

Konferences otrajā daļā ģimnāzisti izmantoja referentu sniegto informāciju, praktiski nosakot konkrēta ZPD mērķi, uzdevumus, hipotēzi un pētniecības metodes. Darba grupas vadīja ģimnāzijas skolotāji Ivars Pakers, Silvija Kivko, Anna Svīle, Valentīna Pastare, Ilze Rožinska, Ineta Ivanova, Anna Verza, kuri izvirzīja apbalvošanai par līdzdalību konferences norisē aktīvākos ģimnāzistus. Konferencē dalībnieki izvērtējuma anketā izteica priekšlikumus organizēt šādu konferenci

katru gadu, uzsverot, ka šajā dienā viņi guva vērtīgu informāciju un attīstīja prasmes ZPD izstrādē. Savukārt visi referenti un ģimnāzijas direktore Ligita Paudiņa audzēkņiem un pedagogiem novēlēja veiksmi un neatlaidību.

Ģimnāzistiem labi sportiskie rezultāti ārpusnovada sacensībās

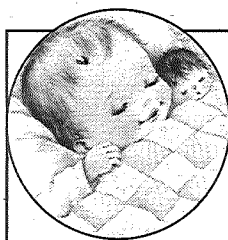
Vārkavas novada 5. atklātajā čempionātā vieglatlētikā ar panākumiem piedalījās vairāki PVĢ labākie vieglatlētāji. 3.D kursa audzēknis Līnards Šmeiksts ieguva pirmo vietu tāllēkšanā un šķēpa mešanā, 1.B kursa audzēknis Guntis Pastars uzvarēja 1500 metru skrējienā, bet 400 metru distancē izcīnīja otro vietu. Arī Raivim Pastoram no 3.HK kursa 400 metros otrā vietā. Tuvu godalgotām vietām bija Raivis Smagars, Jānis Pastars, Mareks Kokorīts

no 3. HK kursa.

Labus rezultātus ģimnāzisti guva arī skrējienā «Vārkavas bezceļi 2013». Austris Bogdanovs no 2.D kursa uzvarēja kopvērtējumā, bet Guntis Pastars no 1.B kursa savā vecuma grupā ierindojās otrajā, kopvērtējumā — trešajā vietā.

Rudens kompozīciju izstāde

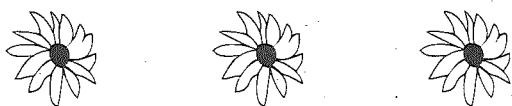
Ģimnāzijas telpās bija skatāma izstāde «Bagātais rudens», kuras gatavošanā bija pacentusies visi kursi, sarūpējot interesantas un oriģinālas kompozīcijas, atspoguļojot sev raksturīgo stilu. Gan pedagogi, gan audzēkņi varēja nobalsot par tām, kas patika vairāk. Ingūna Patmalniece, ģimnāzijas direktora vietniece audzināšanas darbā, informēja, ka, apkopojot rezultātus, pirmo vietu ieguva 2.BK un 3.D kurss, otro — 1.D un 1.B kurss, bet trešā vietā piešķirta 3.HK kursam.

Un aplidoja balta vēsts šo zemi: „Ir piedzimis bērniņš!”

23. septembrī — pirmajā rudens dienā — pasaulei sevi pieteica žirgts mazulītis — **Ilgas Lindes** otrais dēliņš. Māmiņa un dēla tētis **Aleksandrs** jaundzimušo nosaukuši par Renātu. Mājās no dzemdību nodaļas mammu un mazo brālīti gaidīja nepilnus trīs gadus vecais Romāns.

Ģimene dzīvo Preiļos. Ilga strādā tirdzniecībā, Aleksandrs ir apsargs. Vecvecākiem Verai un Vitālijam tagad ir divi mazbērni, bet vecmāmiņai Nadeždai jau trešais. Gan Ilgas, gan Aleksandra ģimenēs ir arī vecāko paaudžu pārstāvji Franciška, Antoņina un Fjodors, kas lepojas ar dzimtu papildinājumu.

Viņi ir tik dažādi!

Cilvēka tipu zināmā mēra nosaka viņa piedzimšanas laiks. Palūkosimies uz savu bērnu ar astrologa acīm!

Svari (no 22. septembra līdz 21. oktobrim)

Noteicošā rakstura iezīme — spriest taisnīgi, pilnveidot.

Positīvās rakstura iezīmes: sabiedrīgs, pievilcīgs, elegants, ar labu gaumi, taktisks, pacietīgs, spēj atrast zelta

vidusceļu, noturīga vērtību sistēma.

Negatīvās rakstura iezīmes: neuzņēmīgs, nespēj izvēlēties, nepacīš vientulību, satraucas par sīkumiem, pēkšņas garastāvokļa maiņas.

Ieteikumi: šī tipa bērni vecākiem sagādā ne mazums pārsteigumu. Zīdaiņa vecumā, kad šķiet, ka viņš vēl neko ne redz, ne dzird un vajadzētu gandrīz visu laiku gulēt, viņš var zēli radāt vientulībā. Citu bērnu klātbūtnē viņu nomierina — veiciniet to! Trauslo nervu sistēmu nelabvēlīgi ietekmē ve-

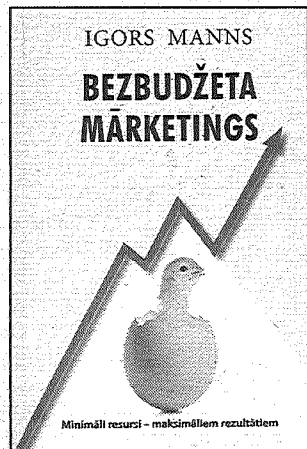
cāku strīdi, tāpēc nepieļaujiet vardarbību — ne fizisku, ne morālu! Atbalstiet tieksmi pēc mākslas, iemāciet izvēlēties un iesāktu novest līdz galam. Sekojiet, lai bērns būtu labā garastāvoklī. Televizors nav pārāk ieteicams, jo Svari spēj skatīties visu, bez izņēmuma. Ātri nogurst, tāpēc māciet relaksēties (dejošana, mākslas vingrošana).

Veselība: dzīvotspēja — mērena, iespējamas nieru vai urīnpūšļa infekcijas, nervu sistēmas traucējumi.

«Taka»

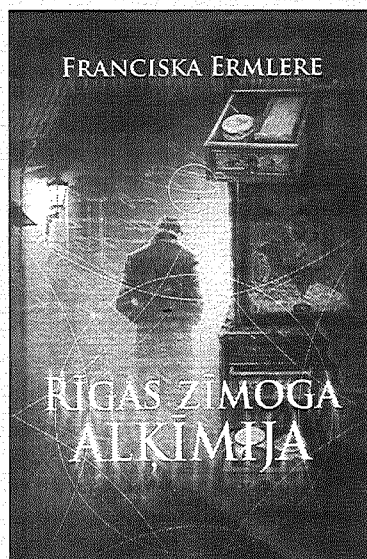
BIBLIOTĒKA IETEIC LASĪTĀJIEM

Preiļu galvenā bibliotēka ar «Novadnieka» starpniecību informē par jaunām grāmatām, ko saņēmusi kā dāvinājumu no SIA «Apgāds Zvaigzne ABC» Zvaigznes grāmatu nama.

Iznākusi **Igora Manna**, mārketinga eksperta, izdevēja, ekonomisko zinātņu kandidāta, vairāku mārketingam veltītu darbu autora, grāmata «**Bezbudžeta mārketingas**». Tā ir neaizstājama rokasgrāmata visiem, kuri vēlas minimāli izmantot savu uzņēmumu resursus un gūt maksimālu rezultātu. Īpaši noderīga šī grāmata būs uzņēmumu īpašniekiem un vadītājiem, komercdirektoriem un mārketinga speciālistiem.

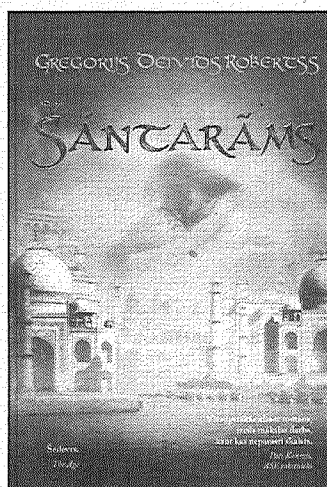
Ar katru gadu arvien populārāks kļūst tāds mārketinga paveids kā partizānu mārketingas, un ne bez iemesla, jo krīzes novājinātie uzņēmumi pašlaik meklē visus iespējamus paņēmienus, kas ļautu sasniegt necerēti augstus pārdošanas rezultātus, neieguldot teju nekā, vai pat visam minimālu naudas līdzekļus savās mārketinga aktivitātēs.

Rakstniece **Franciska Ermlere** (istajā vārdā **Franciska Cimare**) ir radoša un daudzpusīga — viņa sarakstījusi prozas grāmatas «Sarkanie ūdeņi», «Purvā ieņemtie», «Porcelāns», «Jersikas derība». Klajā laists jaunais autores romāns «**Rīgas zīmoga alkīmija**», kas ir pirmais darbs iecerētajā ciklā «Rīgas detektīvs».

Juridisko zinību studentu Andreju viņa tante uzaicina uz izstādes atklāšanu. Izstādē paredzēts pirmoreiz pasniegt aptieku tikla īpašnieka Erglera iedibināto prēmiju. Taču kuratore uz izstādi neierodas, bet, kritot kāpnēm, iet bojā viens no septiņiem nominantiem... Turklāt pazudis prēmijas nolikums, un nav zināms arī paredzētais laureāts. Kurš ir noziedznieks?

Romāns sarakstīts bagātīgā un krāšņā valodā, turklāt tam piemīt arī kultūrvēsturiska vērtība, atklājot mazzināmus Rīgas vēstures faktus.

Klajā nācis romāns «**Šantarāms**», kura pamatā ir patiesi notikumi, ko piedzīvojis grāmatas autors **Gregorijs Deivids Robertss**. Studiju gados Austrālijā grāmatas autors, talantīgs jauns vīrietis, kļūst par narkomānu. Drīz vien studijas tiek pamestas, naudas trūkums un kāre pēc apreibinošajām vielām izrādās stiprāka par veselo saprātu, un puisis sāk aplaupīt bankas. Sako arests un ieslodzījums.

Un te nu sākas stāsts, jo Gregorijs Deivids Robertss izbēg un dodas uz valsti, kurā iespējams paslēpties no Austrālijas likumu bardzības. Sākas viņa gaitas Indijā, Mumbajā. No mazām tūristu viesnīcām līdz drūmākajam graustu rajonam, kur Šantarāms atver medicīniskās palīdzības punktu, no graustiem līdz lieliskiem apartamentiem Mumbajas bagātņieku rajonā. Pamazām viņš kļūst par afgāņu mafijas biedru.

Valūtas maiņa, narkotikas, ieroči, viltoti dokumenti, skaistas sievietes, ātrums un arvien asāki piedzīvojumi...

HOROSKOPS NEDĒĻAI

(30. septembris — 6. oktobris)

Auns. Rūpīgs un pacietīgs sagatavošanās darbs nedēļas beigās var pasargāt jūs no muļķīgām kļūdām; paskaitļojiet dažus soļus uz priekšu, izvērtējiet iespējamās klupšanas akmeņus un tikai tad rikoļojieties. Sestdien var sākties spraiga diskusija ar tuviniekiem — pārmetumu bumbiņa būs te vienā laukuma pusē, te otrā. Uz neizšķirtu rezultātu varat cerēt nākamnedēļ.

Vērsis. Kamēr nebūsiat saskārušies ar grūtībām, pat domās nepieļausiet, ka varat kļūdīties. Diemžēl to, ka cilvēks domā, bet Dievs dara, secināsiet, kad mainīt notiekošo vairs nebūs jūsu spēkos. Nedēļas nogalē būs daudz vienas pārdomām. Izdariet secinājumus un nākamās nedēļas sākumā mēģiniet būt piesardzīgāki un tālredzīgāki.

Dvīņi. Kaut gan zināsiet, ka lielus pirkumus nevarat atļauties, līdz nedēļas nogalei jūs var pārņemt neapdomīgas lēmēšanas vilnis. Lai neiegādātos saimniecībā nederīgus priekšmetus, apvaldiet fantāziju un neaizmirstiet, ka dzīvē ir arī kas svarīgāks nekā kaprižu apmierināšana.

Vēzis. Jo uzstājīgāk mēģināsiet kādu pārliecināt, jo mazāk jūsos ieklausīsies. Līdz nedēļas nogalei ļaujiet, lai par jums spriež pēc darbiem, ne vārdiem. Radīnieki nedēļas sākumā, iespējams, pagodinās ar atbildi, kuru gaidījāt jau sen, līdz ar to varēsiet pabeigt kādas ietilgus problēmas risināšanu. Svarīgs var izrādīties arī kāds telefona zvans.

Lauva. Līdz svētdienai jūs dzīvē var gādīties pārpratumi un neskaidrības, kas modinās vēlēšanos kaut kur aizbēgt, patverties vai noiet no distances, nesasniedzot finišu. Lai atbrīvotos no šaubām un izvērtētu savas spējas, līdz nākamās nedēļas sākumam atrodiet laiku pārdomām. Pēkšņas atklāsmes negaidiet, pietiks ar to, ja saļiksiet pa plauktiņiem visus par un pret.

Jaunava. Šajā nedēļā var tikt pārbaudīta jūsu prasme pielāgoties un ieklausīties līdzcīvēkos. Iespējams, uzskatīsiet, ka ar savām problēmām jāiet galā pašiem, tāpēc draugu vēlmi palīdzēt uztversiet drīzāk kā jaukšanos personīgajā dzīvē, ne kā atbalstu. Uz nedēļas beigām, pārliecinājusies, ka neviens jūs negrib pamācīt, bet gan palīdzēt, kļūsiat nedaudz atsaucīgāki.

Svari. Ja nākotnē esat iecerējuši sākt jaunas biznesa aktivitātes, atvēliet laiku likumu krājumu studijām: iegūtās zināšanas vēlāk palīdzēs neapjukt juridisko terminu labirintā. Brīvdienās par iemeslu saspringtai atmosfērai mājās var kļūt vārdos neizteikta neapmierinātība. Tikai, kad no klusējošas pūces būsiat gatavi kļūt par vīterajošu strazdu, situācija uzlabosies.

Skorpions. Notikumi nedēļas pirmajā pusē, iespējams, atgādinās, ka dzīvē ir ne tikai vienmuļi ikdienas darbi un pienākumi, bet arī sīki priecīgi, kurus dzīves steigā reti kad novērtējam. Esiet vēriģi un atradisiet, par ko priecāties. Radoša attieksme noderēs arī nedēļas nogalē, kad vajadzēs risināt ne vienu vien sadzīves rēbusu.

Strēlnieks. Šajā nedēļā finansiālo problēmu risināšana var sagādāt lielas galvassāpes. Nepaļaujieties uz intūciju vai uz veiksmīgu sagādāšanos. Vislabāk būtu šo jautājumu risināšanu atlikt līdz nākamās nedēļas vidum, bet līdz tam piedalīties pasākumos, kuros neesat materiāli ieinteresēti.

Mežazis. Iespējams, no visas sirds rūpēsieties par ģimeni un pratīsiet atrast tādus problēmas risinājumus, kas apmierinās visus. Ar pārkārtojumiem un jaunās kārtības ieviešanu gan neaizraujieties — ne vienmēr tas, kas patīk jums, skaists liekas arī citiem.

Ūdensvīrs. Līdz sestdienai jaunos projektos iesaistīties nav lietderīgi, jo katram solim, ko spersiet jaunā virzienā, būs jāpieliek dubulta enerģija. Toties, solojot pa ierastu taku, darbs ritēs raiti, nebūs jāuztraucas, ka kaut kas varētu neizdoties. Brīvdienās, iespējams, jutīsieties pārāk saguruši, lai piedalītos izklaidēs.

Zivis. Viegļprātīgi nepaļaujieties, ka to, kas uzticēts jums, izdarīs citi. Ja līdz nedēļas nogalei turēsieties pie principa, ka dotie solījumi jāpilda, varat cerēt uz veiksmīgu sadarbību un uzticamu cilvēku atbalstu arī turpmāk. Iespējams, meklēsiet jaunas idejas, kas ļautu gūt lielākus panākumus, tomēr jūsu viedoklis var nesakrist ar kolēģu domām.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS

Riebiņu kultūras centrs konkursa kārtībā aicina darbā (uz pusslodzi) MĀKSLINIEKU NOFORMĒTĀJU uz noteiktu laiku

Darba pienākumi:

- arišu dizaina veidošana;
- apsveikumu un ielūgumu izgatavošana;
- telpu un skatuves noformēšana;
- izstāžu un radošo darbnīcu organizēšana.

Prasības pretendentiem:

- iemaņas darbā ar datorprogrammām Adobe Photoshop un CorelDraw;
- iniciatīva, atbildība, mērķtiecība, precizitāte, kārtīgums, labas organizatoriskās spējas un radoša pieeja darbam.
- pieredze līdzīgā amatā tiks uzskatīta par priekšrocību;

Piedāvājam:

- interesantu un aizraujošu darbu radošā kolektīvā;
- investīcijas jūsu personības attīstībā.

Pieteikumu vēstules un dzīves gājuma aprakstu iesniegt personīgi Riebiņu novada domē vai sūtīt pa pastu vai e-pastu riebini@riebini.lv līdz 04.10.2013. Adrese: Riebiņu novada dome, Saules 8, Riebiņos, Riebiņu pagastā, Riebiņu novads, LV – 5326.

SIA „RBA Būve” vajadzīgi celtnieki un strādnieki celtniecības darbos.

Darbs Preiļos.

Pieteikties pa tālruni 26671950 (Jevgēnijs).

Sestdien, 28. septembrī,

Preiļos gadatirgū (pie kultūras nama)

PAKLĀJI UN GRĪDAS CELIŅI.
Pieņemam individuālus pasūtījumus.
Tālr. 29255310.

Pārdod akmeņogles.

Tālr. 26801172.

Aku urbšana.

Tālr. 29142220.

Pārvietojams gateris izbraucot zāgē ar elektrību 10,7 m garus un ar benzīnu 6,5 m garus baļkus un stabus.
Augsta kvalitāte. Tālr. 26161501.

Zviedrijas kompānija PĒRK mežus un zemi.

Tālr. 25644455, 27888826,
e-pasts zviedrijasmezi@inbox.lv

SIA "LATBULL" pērk PIENA TEĻUS 14-40 d.v. Samaksa tūlītēja. T.26185002

SIA „Dubiki” iepērk cūkas dzīvsvārā.

Tālr. 26499013.

SIA „ALŅI AS” IEPĒRK ZĀGBALĶUS mežā pie ceļa Ls/m³ BEZMAKSAS TRANSPORTS.

Diam.	14-17	18-24	25<
EGLE	35	44	46
PRIEDE	34	42	44

Zāgbaļķu piegādes vieta: Varakļāni Ar klienta transportu + 3,00 Ls/m³.
Garumus iepriekš saskaņot!
Korekta uzmērīšana! Samaksa uzreiz!
Tālr. 64866070, 29806775, 25916403.

30. septembrī z/s „Gračūli” pārdos raibus, melnus, brūnus un baltus (arī Leghornas) jaunputnus 5-6 mēn., brūnas un baltas dējējvistas 10-14 mēn., gaiļus (arī maina). Tālr. 29186065. Štolderos 7.00, Piliškās 7.10, Raudaukā 7.20, Aizkalnē 7.30, Pelēcos 7.40, Ārdavā 7.55, Aglonā 8.15, Jaunaglonā 8.25, Aglonas st. 8.40, Kastīrē 8.50, Anspokos 9.00, Preiļos 9.10, Ančķinos 9.35, Vārkavā 9.45, Rimicānos 10.05, Upmalā 10.15, Vanagos 10.30, Rožupē 10.40, Līvānos 10.55, Jaunsilavās 11.20, Zundānos 11.30, Turkos 11.40, Steķos 11.50, Rudzātos 12.00, Priekuljos 12.15, L. Anspokos 12.25, Smēlteros 12.35, Polkoronā 12.45, Galēnos 12.55, Sijukalnā 13.05, Stabulniekos 13.20, Pieniņos 13.35, Riebiņos 13.50.

Z.s. „Liepas” stādaudzētava sestdien, 28. septembrī, Preiļu gadatirgū tirgos Latvijā audzētus augļu koku un ogulāju konteinerstādus.
Tālr. pasūtījumiem: 29507747.

SIA „Mortars” iepērk skuju koku un lapu koku TARAS KLUCUS

- lapu koku tara no 14 līdz 24 cm – 25 Ls/m³
- skuju koku tara no 12 līdz 24 cm – 25 Ls/m³
- lapu un skuju koku tara no 24 cm – 28 Ls/m³

Piegādes vieta: „Latgran” teritorijā, Ūdrīšu pag., Krāslavas nov.
Mob. tālr. 26624477.

Celmu frēzēšana, bīstamo koku zāgēšana, autopacēlāja pakalpojumi.
Tālr. 29419522.

Līvānu skārdnieku darbnīca izgatavo **apaļo krāšņu apvalkus.**
Adrese: Līvāni, Lāčplēša 16A,
tālr. 29267137.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA JANSSEN LIVESTOCK LATVIA iepērk: piena teļus. Samaksa tūlītēja vai ar pārskaitījumu.
Tālr. 29698483. Mihails.

SIA Lauku Miesnieks iepērk mājlopus.
Augstas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

LPKS „LATRAPŠ” aicina darbā AGRONOMU KONSULTANTU

Latgales reģionā.

PRASĪBAS PRETENDENTIEM:

- Izglītība agronomijas specialitātē;
- labas komunikācijas spējas ar klientiem;
- interese par lauksaimniecību un spēja apgūt jaunas tehnoloģijas un produktus;
- B kategorijas autovadītāja apliecība;
- spēja organizēt darbu;
- augsta atbildības sajūta.

Pretendentu pieteikšanas termiņš: **15.10.2013.**

Jūsu CV un pieteikuma vēstuli lūdzam sūtīt uz e-pastu: latraps@latraps.lv

SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”

Preiļu nodaļa

aicina pievienoties komandai: UZŅĒMĒJDARBĪBAS KONSULTANTU/I

Galvenie pienākumi:

- sniegt informatīvos un konsultatīvos pakalpojumus lauku uzņēmējiem un lauku iedzīvotājiem par lauku attīstību un lauku uzņēmējdarbību, tajā skaitā, par valsts, ES un citiem atbalsta veidiem;
- sniegt konsultatīvo atbalstu uzņēmējdarbības uzsākšanā un attīstībā;
- plānot un ieviest lauku attīstību veicinošus pasākumus;
- veidot sadarbību ar lauksaimniecības un lauku attīstības nevalstiskajām organizācijām.

Prasības:

- augstākā vai vidējā profesionālā izglītība (vēlams ekonomikas jomā);
- izpratne par lauksaimniecības un lauku attīstības politiku ES un Latvijā;
- zināšanas par lauksaimniecības un lauku attīstības nevalstisko organizāciju darbību;
- labas latviešu un krievu valodas zināšanas;
- labas datorprasmes;
- iniciatīva, spēja uzņemties atbildību un rast patstāvīgus risinājumus;
- labas komunikācijas spējas;
- B kategorijas autovadītāja apliecība.

Mēs piedāvājam:

- darbam atbilstošu atalgojumu;
- mūsdienīgus darba apstākļus;
- atbildīgu, interesantu un dinamisku darbu;
- profesionālās izaugsmes iespējas.

Pieteikumu un CV lūdzam iesniegt līdz š.g. **11. oktobrim.**

Mūsu adrese: SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” Preiļu nodaļa, Raiņa bulvāris 21b, Preiļi, Preiļu novads, LV-5301; e-pasts: marite.vucenlazedane@llkc.lv; <http://www.llkc.lv>. Tālrunis uzziņām: 26430157.

SIA „Latmežs” pērk visa veida ipašumus, cirsmas par visaugstākām cenām. Ātra izskatīšana, samaksa darījumu dienā.
Tālr. 22028592, 29777641.

SIA „Cēsu miesnieks” iepērk jaunlopus un liellopus gan kautsvārā, gan dzīvsvārā. Sveram godīgi, maksājam laikā!
Tālr. 26388842, 29172343.
www.cesumiesnieks.lv

SIA «SENLEJAS» iepērk liellopus.

Samaksa tūlītēja.

Tālr. 65322454, 26190124, 26604491.

SIA „LATVIJAS GAĻA” iepērk liellopus, aitas, jaunlopus, zirgus. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 28761515.

Pārdod

melnraibu grūsnu teli Sutru pagastā. Tālr. 28326913;

MAZDA MPV, 1999. gads, 2,5 l dīzelis. Labā stāvoklī, divu riepu komplekti ar diskkiem, 7 sēdvietas, TA 01.2014, staidzami. Cena Ls 1080. Tālr. 29434145.

Pērk

lietotas stikla pudeles 15 – 30 l. Tālr. 29737350.

UNO PĒRK

visa veida cirsmas, mežus, kā arī papīrmalku, zāgbaļķus, taras klucus.

TŪLĪTĒJA APMAKSA!

Kokvedēja pakalpojumi.

Tālr. 29809191